

**UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH**

Procediment de prevenció de plagi

**Acord CG/2019/05/10, de 8 d'octubre de 2019, del
Consell de Govern, pel qual s'aprova el procediment
de prevenció de plagi**

Vicerektorat de Política Acadèmica

- Document amb l'informe favorable del la Comissió de Docència i Estudiantat de 20/09/2019

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ

1. DISPOSICIONS GENERALS

1.1 Objecte i àmbit d'aplicació

1.2 Definicions

2. Recursos i procediment de prevenció i detecció del plagi, previ al dipòsit, dels treballs i projectes de fi de Grau, dels treballs i projectes de fi de Màster i de les tesis doctorals a la UPC

2.1 Recursos de prevenció de plagi

2.2 Procediment de detecció d'indicis de plagi

2.2.1 Eines informàtiques

2.2.2 Anàlisi preliminar

2.2.3 Informe del director/a del TFG/TFM o tesi doctoral

2.2.4 Resultat informe director/a del TFG/TFM o tesi doctorals i actuacions posteriors

3. Interpretacions i aclariments.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera- Desenvolupament normatiu

Disposició final segona- Entrada en vigor

INTRODUCCIÓ

Les Universitats gaudeixen d'un alt nivell de confiança de la societat, fonamentat, entre d'altres en la capacitat d'aquestes de generar i transmetre coneixement. La UPC es defineix, a més, com a transmissora de valors, i un dels valors que s'associa a la bona pràctica acadèmica és l'originalitat, el rebuig de la utilització indeguda dels coneixements tècnics i científics, el respecte pel treball del PDI en la seva funció docent i investigadora, com de la capacitat de generació de coneixement dels propis estudiants i estudiantes mitjançant contribucions originals, o el reconeixement i protecció de l'autoria, entre d'altres.

En aquest context pren especial importància la necessitat d'establir determinats mecanismes que permetin detectar i prevenir qualsevol utilització fraudulenta en la generació de coneixement i en el reflex d'aquest en els treballs acadèmics, ja siguin treballs finals de grau o màster o de tesis doctorals.

La Universitat Politècnica de Catalunya vol contribuir a promoure aquests valors, aplicant i consolidant un conjunt de bones pràctiques que tendeixin a minimitzar qualsevol actuació d'apropiació fraudulenta de coneixement en l'àmbit acadèmic. En aquest sentit, la UPC té la ferma voluntat de lluitar contra el plagi, des de diverses vessants; entre d'altres, formant el personal i l'estudiantat perquè prenguin consciència de la seva gravetat, millorant la seva detecció amb l'ajut d'eines tecnològiques, i establint un protocol de prevenció i detecció de possibles cassos de plagi per part de l'estudiantat de la UPC.

La UPC va establir els referents de les bones pràctiques acadèmiques al seu *Codi Ètic i de bones pràctiques del personal al servei de la Universitat i del seu estudiantat*, aprovat per Acord núm. 106/2011 del Consell de Govern de 20 de juliol, on s'estableix que la Universitat és generadora i transmissora de coneixement i valors (article 3.4). Més recentment, i arran dels últims esdeveniments de detecció de plagi en altres universitats públiques, es va considerar necessari ampliar les mesures, i el Consell de Govern va aprovar l'Acord CG/2018/07/02, de 24 d'octubre de 2018, sobre "Mesures per al control del plagi en la documentació acadèmica de la UPC".

Respecte de la normativa externa, l'Estatut de l'estudiant universitari, aprovat per Reial Decret 1791/2010, de 30 de desembre, estableix al seu article 13 que els estudiants universitaris han "d'abstenir-se de la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la Universitat". Igualment, l'article 5è del citat Estatut preveu que la Universitat incorpora als seus objectius formatius la formació personal i en valors. En aquest sentit, el present protocol atorga a l'estudiantat i als doctorands/es la responsabilitat d'iniciar el procediment de detecció de plagi i d'acompanyar la presentació dels seus treballs acadèmics d'una declaració responsable d'originalitat.

Els Estatuts de la UPC preveuen que els centres docents (arts. 27 i 28) són les unitats encarregades dels processos acadèmics que condueixen a l'obtenció de títols de grau i màster i tenen, entre altres funcions, la d'avaluar acadèmicament el rendiment dels estudiants i estudiantes del centre. L'escola de Doctorat, al seu torn, s'encarrega de l'organització, coordinació i supervisió dels ensenyaments que condueixen a l'obtenció del títol de doctor o doctora, i dels processos administratius i de gestió corresponents (art. 34). Per últim, l'article 59.b dels Estatuts de la UPC preveu que correspon al Consell de Govern elaborar i aprovar normes i criteris relatius a l'activitat acadèmica, així com la de vetllar per l'eficàcia de la docència, la recerca, la transferència i la valorització del coneixement, per les condicions de treball i de convivència de tot el col·lectiu universitari (apartat g).

Finalment, i per poder donar resposta concreta a la necessitat de fixar un procediment de detecció i prevenció del plag, la Universitat ha elaborat aquest protocol de prevenció i detecció del plag, previ al dipòsit, dels Treballs de fi de Grau, treballs de fi de Màster i tesis doctorals que alhora ha de servir per complementar la Normativa Acadèmica dels estudis de doctorat, la Normativa Acadèmica dels Estudis de Grau i Màster i les diferents Normatives i pautes dels treballs de fi de Grau i Màster dels Centres docents de la UPC.

Per tot això, el Consell de Govern

ACORDA

Aprovar el protocol de prevenció i detecció del plag de la UPC, previ al dipòsit, dels Treballs de fi de Grau, treballs de fi de Màster i tesis doctorals que s'annexa a aquest Acord.

Barcelona, 08 d'octubre de 2019

1. Disposicions generals

1.1 Objecte i àmbit d'aplicació

L'objecte d'aquest Protocol és establir el procediment de prevenció i detecció de plagi, previ al dipòsit, dels Treballs i Projectes de fi de Grau o Màster (en endavant TFG i TFM) i tesis doctorals i, en cas que es detectin indicis, les actuacions a dur a terme.

Aquest Protocol aplica als TFG, TFM i tesis doctorals elaborats per estudiants o doctorands de la UPC, i objecte d'avaluació acadèmica a la UPC, que encara no hagin formalitzat el dipòsit. També es pot aplicar a qualsevol altre treball acadèmic objecte d'avaluació en estudis oficials o propis, dins del procés de revisió dels actes d'avaluació i/o detecció de frau, i d'acord amb la normativa pròpia que cada centre docent elabori en aquesta matèria.

No formen part de l'àmbit d'aplicació d'aquest Protocol els possibles casos de plagi comesos per estudiants/es o titulats/des de la UPC, respecte de TFG, TFM i tesis doctorals que ja hagin estat depositades, defensades i/o aprovades a la UPC. Aquests treballs i projectes seran objecte d'aplicació d'un altre protocol.

1.2 Definicions

Als efectes d'aquest Protocol, té la consideració de plagi la presentació d'una obra aliena, o part substancial de la mateixa, com a pròpia o original.

Als efectes d'aquest Protocol, té la consideració de dipòsit, en el cas de les tesis doctorals, els processos definits als articles 11 i 12 de la normativa acadèmica de doctorat, aprovada per Acord de Consell de Govern núm. 130/2016, de 19 de juliol i les seves successives modificacions.

En el cas de treballs de fi de grau o màster (TFG/TFM) el dipòsit correspon als processos que determinen la finalització del treball per part de l'estudiant o estudianta, i que, garantint una validació acadèmica prèvia, finalitzen amb l'autorització per a la seva defensa pública.

2. Recursos i procediment de prevenció i detecció del plagi, previ al dipòsit, dels treballs i projectes de fi de Grau, de Màster i de les tesis doctorals a la UPC

2.1 Recursos de prevenció de plagi

L'Institut de Ciències de l'Educació – ICE- de la UPC inclourà a la seva oferta formativa continguts específics destinats a la formació del PDI en aspectes de definició i detecció de plagi, així com eines metodològiques de transmissió a l'estudiantat del valor de l'originalitat i la integritat acadèmica. L'ICE ja ofereix formacions específiques sobre la direcció de treballs de fi de grau o màster i de tutorització i direcció de tesis doctorals.

Per la seva banda, el Servei de Biblioteques, Publicacions i Arxius coordinarà l'elaboració d'un document guia de recursos sobre la prevenció i la detecció del plagi a la UPC. També inclourà en les seves activitats divulgatives i formatives continguts específics adreçats tant a PDI com a estudiantat sobre la prevenció i detecció de plagi i sobre la importància acadèmica de l'originalitat en la generació de coneixement.

2.2 Procediment de detecció d'indis de plagi

2.2.1 Eines informàtiques

El vicerectorat competent en política TIC informará a la comissió de docència i estudiantat del Consell de Govern de les eines de detecció de plagi disponibles i de les seves característiques.

L'eina o eines institucionals de detecció de plagi, així com les seves característiques estaran a disposició dels centres, departaments i comissions acadèmiques dels programes de doctorat per la seva utilització.

Les Unitats acadèmiques han de fer servir, en tot cas, l'eina institucional que es determini, i es garanteix que tant l'aplicació com les seves característiques tècniques i de funcionament són públiques per a la comunitat universitària.

2.2.2 Anàlisi preliminar

En els processos d'acceptació del dipòsit del TFG, TFM o de la tesi doctoral, s'ha de realitzar l'anàlisi preliminar de detecció de plagi. La superació amb èxit d'aquest anàlisi preliminar es considera un requisit necessari i obligatori per poder validar el dipòsit corresponent.

L'anàlisi de detecció de plagi consisteix en la comparació del TFG/TFM o tesi doctoral mitjançant una aplicació informàtica de detecció de possible plagi.

D'aquesta comparació l'aplicació informàtica estén, automàticament, un informe on ha de constar, almenys, la data d'execució, la persona o persones que el realitzen, l'aplicació i versió utilitzada i el resultat obtingut.

Les persones encarregades de pujar el treball o tesi a l'aplicatiu són els propis estudiants/es o doctorands/es, complementant l'informe amb una declaració responsable on es manifesti que es tracta d'un treball original i que les fonts consultades estan citades a la bibliografia. El director/a del TFG, TFM o de la tesi doctoral donarà el vist-i plau i autoritzarà el dipòsit exclusivament si s'acompanya de l'informe i la declaració responsable i aquests són positius, en el sentit del què estableixen els apartats següents.

No es pot dur a terme cap defensa d'un TFG, TFM o d'una tesi doctoral sense l'informe previ de detecció de plagi.

2.2.3 Informe del director/a del TFG/TFM o tesi doctoral

Si del resultat de l'informe previst al punt 2.2.2 anterior es desprèn un grau de similitud o coincidència amb altres documents igual o superior al llindar determinat al document de funcionament i característiques de l'aplicació institucional de detecció de plagi, no es pot continuar el procediment de dipòsit. En aquest cas, el PDI responsable del TFG/TFM o tesi doctoral ho comunicarà al Director/a o Degà/na de centre o al Director/a de l'Escola de Doctorat i haurà d'elaborar, en el termini màxim de 5 dies un informe sobre els resultats obtinguts, ampliant el seu resultat o refutant-lo motivadament. Aquest document s'ha d'incorporar, juntament amb l'informe previ que emeti l'aplicació informàtica, i la declaració responsable de l'estudiant/a, a l'expedient corresponent al dipòsit del TFG, TFM o tesi doctoral.

En el cas de tesis doctorals dirigides per personal extern de la UPC aquesta funció li correspon al tutor de la UPC.

2.2.4 Resultat de l'informe del director/a del TFG,TFM o tesi doctoral i actuacions posteriors

En cas que l'informe elaborat pel director/a del TFG,TFM o tesi doctoral conclogui que no hi ha indicis de plagi, haurà de comptar amb el vist-i-plau del Director/a o Degà/na del centre corresponent, o del Director/a de l'Escola de Doctorat i de la Comissió Acadèmica del programa, segons correspongui, per poder efectuar el dipòsit. Aquests vist-i-plaus són necessaris per autoritzar-ne el depòsit dels TFG/TFM o de la tesi doctoral.

Si de l'informe es desprenen indicis d'una presumpta comissió de plagi, el director/a del TFG,TFM o tesi doctoral d'acord amb el Director/a o Degà/na del centre corresponent, o el Director/a de l'Escola de doctorat, ho comunicaran al Rector/a junt amb els informes i la documentació complementària per l'obertura d'una fase d'actuacions prèvies amb l'objecte d'investigar i poder dictaminar, amb més concreció, si hi ha indicis de què s'ha comès plagi i l'abast de la seva afectació o d'un expedient disciplinari, segons el cas, d'acord amb la normativa d'aplicació. En qualsevol dels casos s'informarà l'interessat/da de les actuacions que es duran a terme.

3. Interpretació i aclariments

Es crea una comissió acadèmica de seguiment i interpretació, presidida pel Vicerector/a de Política Acadèmica i formada, a més a més pel Vicerector/a de Transformació Digital, el Director/a de l'Àrea acadèmica, el Director/a de l'Àrea jurídica, el Director/a del Servei de Biblioteques, Publicacions i Arxius, un Director/a o Degà/na de centre docent i el Director/a de l'Escola de Doctorat.

La Comissió elaborarà un reglament de funcionament intern, on es determinarà qui dels seus membres farà les funcions de secretari o secretària i regularà els termes d'aplicació de la confidencialitat i protecció de dades.

Aquesta comissió analitzarà els informes previs i elaborarà anualment un informe sobre els resultats del procediment de prevenció de plagi. També podrà elaborar directrius sobre els criteris d'interpretació i aplicació del present protocol i garantirà la publicació de les característiques de l'aplicació informàtica institucional així com dels llindars de referència respecte a la interpretació dels seus resultats.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera. Desenvolupament normatiu

Aquest Protocol desenvolupa i complementa la Normativa Acadèmica dels estudis de doctorat, la Normativa Acadèmica dels Estudis de Grau i Màster i les diferents Normatives i pautes dels treballs de fi de Grau i Màster dels Centres docents de la UPC.

Disposició final segona- Entrada en vigor

L'entrada en vigor del present protocol es produirà al cap de tres mesos des de la seva aprovació per part del Consell de Govern de la Universitat Politècnica de Catalunya